

KARTA KURSU

Nazwa	Kognitywistyka porównawcza
Nazwa w j. ang.	Comparative cognition

Koordinator	dr hab. Marcin Urbaniak prof. UP	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu synchroniczne (przekrojowe) oraz porównawcze ujęcie mechanizmów i źródeł procesów poznawczo-eksploracyjnych wśród gatunkowo różnych podmiotów pozaludzkich, względem procesów poznawczych charakterystycznych dla gatunku *Homo sapiens sapiens*. Porównane zostaną funkcje, struktury oraz zdolności poznawcze odmiennych gatunków organizmów w odniesieniu do specyficznego typu czynników, jak stadność czy wszystkożerność.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Wstęp do psychologii, Ewolucja procesów poznawczych

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student opisuje podstawowe zagadnienia oraz implikacje mechanizmów i źródeł procesów poznawczo-eksploracyjnych wśród gatunkowo różnych podmiotów pozaludzkich	K_W01
	Student zna główne problemy, stanowiska i argumenty, jakie pojawiają się we współczesnym dyskursie dot. procesów poznawczych, charakterystycznych dla gatunku <i>Homo sapiens sapiens</i>	K_W01, K_W02
	Posiada podstawową wiedzę z zakresu teorii ewolucji i antropologii, dotyczącą funkcji, struktur oraz zdolności poznawczych odmiennych gatunków organizmów.	K_W04
	Rozumie ograniczenia i możliwości kognitywnych aspektów wykorzystania systemów przetwarzania informacji.	K_W05
	Ma wiedzę dotyczącą działalności dydaktycznej, naukowej i wdrożeniowej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki kognitywistycznej, związanej ze sztuczną inteligencją, projektowaniem sieci neuronowych, wykorzystaniem danych osobowych w systemach przetwarzania danych, prowadzeniem badań z zaangażowaniem ludzi i zwierząt.	K_W06

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	Student potrafi analizować argumenty występujące w bieżących teoriach kognitywistycznych, wraz z poprawnym wyciągnięciem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.	K_U01
	Potrafi zaplanować i przeprowadzić, zgodnie z wymogami etycznymi, podstawowe eksperymenty i pomiary dotyczące badania procesów poznawczych (biologicznych i sztucznych); potrafi posługiwać się stosowną nomenklaturą epistemiczną.	K_U02
	Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu biologicznej antropologii i kognitywistyki, a także posługiwać się właściwymi metodami wartościowania wyników badań empirycznych.	K_U04
	Student potrafi analizować argumenty występujące w komparatywnym ujęciu procesów poznawczych, wraz z poprawnym wyciągnięciem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.	K_U05
	Student potrafi uzasadniać własne, przyjmowane stanowisko w dyskusji o gatunkowych etogramach i predyspozycjach kognitywnych zwierząt.	K_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student potrafi konfrontować swoje poglądy w grupie.	K_K01, K_K03
	Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego, autorskiego stanowiska wraz z przekonaniem, a także dba o ich logiczne uargumentowanie.	K_K01
	Monitoruje i ewoluuje własną pracę oraz zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, zaś w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kognitywistyki i teorii ewolucji.	K_K01
	Student dąży do uzasadnienia własnego racjonalnego przekonania, respektując postawy i poglądy innych dyskutantów.	K_K02
	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. Jest świadomy posiadanych kompetencji kognitywistyczno-biologicznych.	K_K02
	Student jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych swoich działań.	K_K03

Organizacja

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											

Opis metod prowadzenia zajęć

Tradycyjny wykład urozmaicony multimedialną prezentacją oraz krytyczną analizą tekstów źródłowych, wraz z dyskusją wokół treści tam zawartych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x	x				
W02								x	x				
W04								X	x				
W05								X	X				
W06								x	X				
U01								x	X				
U02								x	X				
K01								x	X				
K02								x	X				
...								x	X				

Kryteria oceny	OCENA DOSTATECZNA:
	OCENA DOBRA:
	OCENA BARDZO DOBRA:

Efekty uczenia się	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi wyjaśnić terminów, zdefiniować pojęć i omówić problemów kognitywistyki.	w 55 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.	w 75 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.	w 90 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.

Umiejętności	NIE potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swojej wiedzy z zakresu kognitywistyki; NIE potrafi zająć własnego stanowiska, argumentować i dyskutować.	W 55 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 75 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 90 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.
Kompetencje społeczne	NIE potrafi być gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wzrok, węch, słuch, zmysł magnetyczny, elektryczny, termiczny, ciśnienia atmosferycznego.
2. Poziomy kooperacji i zachowania społeczne.
3. Tworzenie reprezentacji i pojęć.
4. Kompetencje numeryczne (subitacja, liczenie, estymacja).
5. Świadomość czasu i rozumowanie przestrzenne.
6. Zmysł moralny i rozumienie emocji.
7. Komunikacja werbalna i pozawerbalna.
8. Używanie narzędzi jako przedłużenie ciała i zmysłów.
9. Poziomy teorii umysłu (rozumienie intencji, emocji, atrybucja wiedzy).
10. Świadomość śmierci wśród zwierząt.
11. Czy istnieją różnice między gatunkami?

Wykaz literatury podstawowej

Maciej Trojan, *Na tropie zwierzęcego umysłu*, Scholar, Warszawa 2013.
 Clive D. Wynne, *Tajemnice umysłów zwierząt. Ewolucja, zachowanie...*, COAPE, Kraków 2013.
 Donald R. Griffin, *Umysły zwierząt*, GWP, Gdańsk 2004.
 Wojciech Pisula, *Psychologia zachowań eksploracyjnych zwierząt*, GWP, Gdańsk 2003.
 Aubrey Manning, *Wstęp do etologii zwierząt*, PWN, Warszawa 1976.
 Tristram Wyatt, *Zachowanie zwierząt*, PWN, Warszawa 2022.

Wykaz literatury uzupełniającej

Wojciech Pisula (red.), *Psychologia porównawcza*, PWN, Warszawa 2006.
 Desmond Morris, *Naga małpa*, Wiedza powszechna, Warszawa 1974.
 Jan Matysiak, *Głód stymulacji*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 1993.
 Bernd Heinrich, *Umysł kruka*, wyd. Czarne, Wołowiec 2018.
 Volker Arzt, *Czy zwierzęta mają świadomość?*, Bertelsmann Media, Warszawa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2